

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУСЯТИНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ імені ІВАНА ПУЛЮЯ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:

педагогічною радою

протокол від 21.04.2023 № 5

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію дипломного проектування у
Відокремленому структурному підрозділі
«Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного
технічного університету імені Івана Пулюя»

Положення вводиться в дію

з 01.09.2023

Директор

Костянтин ЗЕЛЕНСЬКИЙ

(наказ від 29.05.2023 № 01/04-140)

Гусятин, 2023

В процесі проектування здобувач освіти повинен показати знання рівня сучасного розвитку, вміння вибирати та реалізовувати новітні програмні технології побудови прикладного програмного забезпечення в області інформаційних, програмних та комп'ютерних технологій.

Дипломний проєкт є самостійною кваліфікаційною роботою здобувача освіти. За прийняті в дипломі технічні рішення відповідає здобувач освіти – автор проєкту. Дипломний проєкт подається на розгляд Екзаменаційної комісії (ЕК).

Це положення встановлює порядок організації дипломного проектування. Дипломне проектування є завершальним етапом навчання у Відокремленому структурному підрозділі «Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя» (далі- Коледж) і передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань із спеціальності, застосування їх при вирішенні технічних, економічних, виробничих та інших завдань, а також розвиток навичок самостійної роботи пов'язаних з темою проєкту.

1. Тема і завдання дипломного проектування

1.1 Випускаюча циклова комісія заздалегідь готує перелік тем для дипломного проєкту згідно з вимогами кваліфікаційних характеристик фахового молодшого бакалавра; підбирає склад керівників дипломного проектування з викладачів, підбирає консультантів з окремих розділів дипломних робіт; забезпечує рецензування виконаних дипломних робіт; організовує роботу ЕК у період захисту; контролює весь хід дипломного проектування від видачі завдання до захисту. Тематика щорічно переглядається та поновлюється.

1.2 Теми дипломних проєктів розробляються на підставі замовлень виробництва, результатів виробничих практик, наукових досліджень і обговорюються на засіданні циклової комісії. При цьому необхідно враховувати такі основні вимоги:

- актуальність;
- відповідність сучасному стану науки і техніки;
- спрямованість на вирішення виробничих задач;
- активізація творчого та інженерного пошуку здобувачів освіти;
- необхідність опрацювання спеціальної науково-технічної літератури та інших джерел інформації;

1.3 Тематика дипломних проєктів розробляється викладачами випускової циклової комісії за спеціальністю, розглядається та затверджується протоколом цієї комісії.

1.4 Студенту надається право обирати тему дипломного проєкту, визначену випусковою цикловою комісією за спеціальністю, або запропонувати свою із обґрунтуванням доцільності її розробки.

1.5 Закріплення за студентами тем дипломних проєктів (з визначенням керівника, консультантів і терміну виконання) оформляється наказом директора навчального закладу.

1.6 Після затвердження тем керівники дипломного проектування заповнюють індивідуальні завдання для кожного студента. Обсяг його має відповідати часу, що відводиться на дипломне проектування. Зміст завдання на дипломний проєкт регламентується методичними вказівками до виконання дипломного проєкту відповідної спеціальності.

1.7 Завдання на дипломні проєкти підписуються керівником дипломного проектування, студентом і затверджуються головою випускової циклової комісії за спеціальністю.

1.8 Завдання на дипломний проєкт видаються студентам до початку виробничої переддипломної практики.

1.9 Загальне керівництво дипломним проектуванням проводиться завідувачами відділень, які організують дипломне проектування, регулярно перевіряють його хід та здійснюють методичний контроль керівників.

2. Зміст та оформлення дипломного проєкту

2.1 Дипломний проєкт складається з пояснювальної записки (ПЗ) та графічної частини. Вимоги до окремих розділів розрахунково- пояснювальної записки, обсяг графічної частини, їх оформлення та інше встановлюються індивідуальним завданням та методичними вказівками, які розробляються відповідною цикловою комісією.

2.2 ПЗ повинна бути оформлена відповідно до Стандарту підприємства «Оформлення текстової та графічної навчальної документації».

2.3 ПЗ складається з:

- титульного аркуша;
- завдання на дипломний проєкт;
- відомостей про дипломний проєкт (реферат);
- змісту;
- вступу;
- загальної та спеціальної частин;
- економічної частини;
- охорони праці;
- списку використаних джерел та/або переліку посилань;
- додатків (при необхідності).

Титульний лист повинен бути оформлений за формою, що додається (Додаток А).

2.4 Обсяг ПЗ повинен бути, як правило не менше 30 аркушів машинного тексту

2.5 Графічна частина проєкту виконується на 4-6 аркушах креслярського паперу формату А1, або 6 планшетах та макети. Всі умовні позначення, шрифти, масштаб креслень мають відповідати діючим стандартам.

2.6 Зміст пояснювальної записки визначається залежно від напряму спеціальності.

2.7 До складу дипломного проєкту можуть входити також виготовлені студентами макети, плакати, дизайнерські елементи, відеосупровід, що відповідають завданню.

2.8 В окремих випадках дипломні проекти можуть розроблятися групою студентів. Під час захисту дипломного проекту кожен студент захищає свою персональну роботу.

2.9 Рішення державної екзаменаційної комісії за результатами захисту дипломного проекту приймається індивідуально для кожного студента.

3. Організація та порядок дипломного проєктування

3.1 До початку виробничої переддипломної практики зі студентами проводиться вступна бесіда про значення та завдання дипломного проєктування, обсяг роботи, принципи складання, зміст пояснювальної записки, оформлення графічної частини проєкту, приблизний розподіл часу на виконання кожної частини, необхідність підбору матеріалу для дипломного проєктування.

3.2 Для надання допомоги студентам при виконанні дипломного проєкту наказом директора навчального закладу призначаються керівники та консультанти дипломного проєктування з числа викладачів спеціальних дисциплін, або кваліфікованих інженерів інших організацій.

3.3 За кожним керівником дипломного проєктування може бути закріплено не більше 8 дипломників.

3.4 Крім основного керівника дипломного проєктування, призначаються консультанти з окремих розділів проєкту.

3.5 Основними обов'язками керівників та консультантів дипломного проєктування є:

- надання допомоги студентам у визначенні переліку питань і матеріалів, які вони повинні вивчити і зібрати під час виробничої переддипломної практики;
- консультації студентів з питань порядку і послідовності виконання дипломного проєкту;
- консультації студентів по розділах проєкту;
- надання допомоги студентам у підборі літератури, якою вони повинні користуватися, виконуючи проєкт;
- регулярна перевірка графіка виконання дипломного проєкту;
- присутність при захисті студентами дипломних проєктів.

3.6 Студентам, у завданні на дипломне проєктування, має бути доведено графік виконання окремих розділів дипломного проєкту. За результатами перевірок виконання розділів складається розклад захисту дипломних проєктів за цикловими комісіями, який затверджується директором навчального закладу.

3.7 Розділи дипломного проєкту мають бути перевірені консультантами, допрацьовані. Після завершення виконання окремого розділу консультант оцінює виконану роботу.

3.8 У визначені терміни студенти звітуються перед керівником за виконану роботу, підтвердженням є оцінки та підписи консультантів.

Після закінчення виконання дипломного проєкту, робота студента має бути завірена оцінками та підписами консультантів, керівником.

Керівник дипломного проєкту робить висновок у поданні голові екзаменаційної комісії щодо захисту дипломного проєкту. Випускова циклова комісія розглядає розроблений проєкт та дає допуск до захисту.

3.9 Завідувачем відділення перед захистом дипломних проєктів подаються ЕК такі документи:

- наказ директора про затвердження складу ЕК;
- наказ директора про затвердження тем дипломних проєктів;
- списки студентів, допущених до захисту дипломних проєктів;
- зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проєктів і робіт, практик, державних екзаменів;
- рецензія на дипломний проєкт.

3.10 Студентом-випускником на захист подаються:

- пояснювальна записка;
- комп'ютерна презентація виконаної роботи;
- практична частина проєкту;
- графічна частина проєкту.

4. Рецензування дипломного проєкту

4.1 Рецензенти дипломних проєктів призначаються директором навчального закладу з числа викладачів спеціальних предметів, які не призначені керівниками дипломних проєктів чи консультантами.

4.2 Для рецензування дипломних проєктів можна залучати експертів ззовні. Зовнішнє рецензування дипломних проєктів проводиться з метою надання незалежної експертної оцінки професійних компетенцій здобувача освіти, продемонстрованих у виконаній роботі. Його проводять висококваліфіковані фахівці у відповідній галузі знань

4.3 Рецензія повинна містити:

- висновок про відповідність дипломного проєкту вписаному завданню;
- характеристику виконання кожного розділу проєкту, використання дипломником останніх досягнень науки і техніки, економічних обґрунтувань, прийнятих у проєкті рішень;
- оцінку якості виконання графічної частини і пояснювальної записки до дипломного проєкту;
- перелік позитивних сторін дипломного проєкту та основних недоліків, якщо вони мають місце;
- відгук про проєкт в цілому.

4.4 Наприкінці відгуку рецензент вказує загальну оцінку проєкту «відмінно», «добре», «задовільно» чи «незадовільно» та робить висновок щодо можливості надання дипломнику відповідної кваліфікації.

4.5 Дипломник повинен бути ознайомлений зі змістом рецензії не пізніше, ніж за день до захисту проєкту.

4.6 Внесення виправлень і доповнень у дипломний проєкт після отримання рецензії не допускається.

5. захист та оцінювання дипломного проєкту

5.1 захист дипломних проєктів проводиться на відкритому засіданні ЕК за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови.

5.2 ЕК створюється єдиною для всіх форм навчання: денної та заочної.

5.3 ЕК створюється щорічно і діє протягом календарного року.

5.4 До складу ЕК можуть входити: директор навчального закладу або заступник з навчальної роботи, завідувач відділенням, голови предметних циклових комісій, провідні спеціалісти виробництва, викладачі – керівники дипломного проєктування.

5.5 Персональний склад членів ЕК затверджується директором коледжу не пізніше, ніж за місяць до початку роботи комісії.

5.6 Розклад роботи екзаменаційної комісії погоджується з головою комісії і затверджується директором коледжу.

5.7 Для проведення захисту дипломних проєктів, як правило, планується не більше 12 осіб на один день роботи екзаменаційної комісії (екзаменаційна група); тривалість засідання не повинно перевищувати 6 академічних годин на день.

5.8 Для розкриття змісту дипломного проєкту здобувачу фахової передвищої освіти надається до 15-ти хвилин. Після доповіді випускник відповідає на питання членів екзаменаційної комісії.

5.9 Оцінювання результатів захисту дипломних проєктів здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в коледжі системою контролю знань – національною шкалою: відмінно; добре; задовільно; незадовільно. При визначенні оцінки дипломного проєкту береться до уваги рівень теоретичної та практичної підготовки здобувачів освіти. Оцінки виставляє кожен член комісії. Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при захисті дипломного проєкту приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні. За однакової кількості голосів голос Голови екзаменаційної комісії є вирішальним.

Примітка: Повторний захист дипломного проєкту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

5.10 Якщо відповідь здобувача фахової передвищої освіти на захисті дипломного проєкту не відповідає вимогам рівня атестації, екзаменаційна комісія ухвалює рішення про те, що здобувач фахової передвищої освіти не пройшов атестацію і у протоколі засідання екзаменаційної комісії йому виставляється оцінка «незадовільно». Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» відраховується з коледжу, йому видається довідка установленого зразка.

У випадку, якщо здобувач фахової передвищої освіти не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для захисту дипломного проєкту, у протоколі зазначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання. Якщо здобувач фахової передвищої освіти не з'явився на засідання екзаменаційної комісії з поважної причини, що підтверджується відповідними документами,

йому може бути встановлена інша дата захисту дипломного проєкту під час роботи екзаменаційної комісії.

5.11 Здобувачі фахової передвищої освіти, які не захистили дипломний проєкт у зв'язку з неявкою без поважних причин або отриманням незадовільної оцінки, мають право на повторну атестацію протягом трьох років після відрахування із закладу освіти. Форма атестації здобувачів освіти визначається за навчальним планом, чинним на момент повторної атестації.

5.12 Оцінки за результатами захисту дипломних проєктів оголошуються в день їх захисту. У протокол заносяться: оцінки, одержані під час захисту дипломного проєкту; запитання, поставлені випускникові. Протокол підписує голова і члени екзаменаційної комісії. Протоколи з доданими документами зберігаються в архіві коледжу.

5.13 На засіданні ЕК у доповіді дипломник має висвітлити:

- постановку задачі;
- предмет проєктування (що розроблено);
- відповідність розробки нормам, стандартам, новітнім тенденціям;
- прийняті способи розв'язання поставленої задачі;
- обсяг виконаних робіт;
- основні результати проєкту.

Доповідь дипломника має бути державною мовою.

Після доповіді оголошуються відгуки рецензента та керівника дипломної роботи.

5.14 Хід захисту фіксується в протоколі ЕК.

Результати захисту визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно» та «незадовільно».

При оцінюванні захисту дипломного проєкту враховується:

- якість виконаного проєкту;
- ступінь самостійної роботи дипломника і проявлена ним ініціатива;
- оформлення проєкту, якість розрахунково-графічних робіт, грамотність пояснювальної записки;
- представлення макетів діючих зразків;
- зв'язність викладення, зміст доповіді і відповідей на запитання, вміння викладати думки, володіння науково-технічною термінологією із спеціальності;
- теоретична і практична підготовка з усіх предметів, передбачених навчальним планом;
- відгук рецензента і керівника проєкту.

Результати роботи, пропозиції і рекомендації екзаменаційної комісії обговорюються на засіданнях циклових комісій, педагогічній раді коледжу.

Після захисту пояснювальну записку, графічні й інші матеріали з дипломної роботи в повному обсязі голова циклової комісії здає до архіву.

5.15 Розгляд апеляцій.

У випадку незгоди з оцінкою випускник має право подати апеляцію. Апеляція подається на ім'я директора коледжу в день захисту дипломного проєкту з обов'язковим повідомленням завідувача відділення.

У випадку надходження апеляції розпорядженням директора створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається заступник директора з навчальної роботи. Склад комісії затверджується розпорядженням директора.

Комісія розглядає апеляції випускників з приводу порушення процедури захисту дипломного проекту, що могло негативно вплинути на оцінку екзаменаційної комісії.

Апеляція розглядається протягом трьох календарних днів після її подачі. У випадку затримки розгляду апеляції Голова апеляційної комісії повинен проінформувати про це Голову екзаменаційної комісії.

Апеляція складається у двох примірниках: один передається в комісію, інший, з позначкою особи, що прийняла апеляцію, про прийняття її на розгляд у комісію, залишається у випускника.

5.16 За підсумками діяльності екзаменаційної комісії її Голова складає звіт, який затверджується на її заключному засіданні. У звіті відображаються рівень підготовки фахівців із певної спеціальності та освітньо-професійної програми і характеристика знань здобувачів фахової передвищої освіти, якість виконання проектів, актуальність їх тематики та відповідність сучасному стану науки, техніки і виробництва. Вказуються недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії тощо. Надаються пропозиції щодо:

- надання випускникам за освітнім рівнем фаховий молодший бакалавр рекомендації щодо вступу до бакалаврату;
- усунення недоліків в організації проведення захисту дипломних проектів.

6. Зберігання проектів

6.1 Дипломні проекти зберігаються в архіві коледжу протягом п'яти років.

6.2 Після закінчення терміну зберігання дипломні проекти списуються на підставі акту складеного комісією, призначеною наказом директора коледжу.

Обговорено та схвалено на засіданні методичної ради

Протокол від 07.04.23р. № 5

Титульний лист пояснювальної записки до дипломного проєкту

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Гусятинський фаховий коледж Тернопільського національного технічного
університету імені Івана Пулюя»

Циклова комісія _____

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломного проєкту фахового молодшого бакалавра

_____ (повна тема проєкту)

Виконав: студент _____ курсу, групи _____

Спеціальності _____
(шифр і назва напрямку підготовки, спеціальності)

_____ (прізвище, ім'я та по батькові виконавця)

Керівник _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Рецензент _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Нормоконтроль _____
(підпис) (ім'я та прізвище)

Гусятин, 2023